

1. NAVADNA ROBINIJA (*Robinia pseudoacacia*)

Družina: metuljnice – Fabaceae

Na evropskih tleh raste malo več kot 400 let. Leta 1601 jo je prvič v Evropi zasadil Jean Robin. Seme so prinesli z vzhoda Severne Amerike, vzgojili pa so jo v kraljevskem vrtu

začimb v Parizu. Zaradi podobnosti z akacijo jo imenujejo tudi neprava akacija. Ime izvira iz grške beside "pseudes" – nepravi in Acacia, kot jo je napačno poimenoval švedski naravoslovec Carl Linné.

2. NAVADNI OREH (*Juglans regia*)

Družina: orehovke – Juglandaceae

Drevo so v Evropo prinesli z Bližnjega vzhoda, Rimljani pa so ga razširili po vseh toplejših delih Evrope. Velik ugled, ki ga je užival oreh pri Rimljanih, izraža tudi latinsko

znanstveno ime: Juglans pomeni Jovis glans ali Jupitrov želod, pri čemer pomeni želod užitno jedrce. Vrsto ime "regius" pa pomeni kraljevski in se nanaša na lepo obliko teh plodov.

3. DIVJA ČEŠNJA (*Prunus avium*)

Družina: rožnice – Rosaceae

Drevo izhaja iz Male Azije. Vrsto ime je latinskega izvora iz beside "avis" – ptič; z njenimi plodovi se hranijo predvsem ptiči in tako tudi raznašajo semena.

4. GORSKI ali GOLI BREST (*Ulmus glabra*)

Družina: brestovke – Ulmaceae

Med vsemi vrstami bresta najlažje prepoznamo gorski brest po velikih, hrapavih listih, z značilnim asimetričnim dnom listne ploskve. Latinsko ime verjetno pove, da ta

vrsta uspeva v višjih legah kot poljski brest.

5. NAVADNA LIPA (*Tilia platyphyllos*)

Družina: lipovke – Tiliaceae

Lipo so častili že stari Slovani in še danes je simbol slovenstva. Ime Tilia izhaja iz grške beside "ptilon" – krilo, ker je ob cvetu in semenu velik, krilu podoben ovršni list. Vrsto ime

pa pove da ima ta lipa večje liste kot druge vrste lip.

6. NAVADNA SMREKA (*Picea abies*)

Družina: borovke – Pinaceae

Smreka je najpomembnejša gozdna drevesna vrsta. Rodovno ime Picea je v zvezi z latinsko besedo "pix" – smola in spominja, da so iz smreke in nekaterih drugih iglavcev že davno pridobivali smolo.

Ste vedeli? Onger in pobočje proti Dobenu sestavljajo zgornjetriasi in jurski dolomiti in apnenci, na katerih je razvit kras.

7. NAVADNA JELKA (*Abies alba*)

Družina: borovke – Pinaceae

Ime izvira iz lat. beside "abire" – oditi, oddaljiti se in v prenesenem pomenu rasti v višino, kar opozarja na izredno višino, ki jo dosežejo nekateri primerki. Znanstveno vrsto

oznako alba, pa je drevo dobilo po dveh srebrno-belih črtah na spodnji strani iglic. Zgornja stran iglic je temno zelena.

8. NAVADNA BUKEV (*Fagus sylvatica*)

Družina: bukovke – Fagaceae

Tako so že Rimljani imenovali bukova drevesa, verjetno pa ime rodu izvira iz gr. beside "faghein" – uživati, jesti. Plodovi bukke, žir so pomembna hrana divjih prašičev.

9. VELIKI JESEN (*Fraxinus excelsior*)

Družina: oljkovke – Oleaceae

Zelo lepo drevo, ki je že od davnine povezano z raznimi ljudskimi verovanji in miti. Rodovno ime Fraxinus so uporabljali že Rimljani. Izvor imena je iz grške beside "phraxo" – zaprt, ker

so to rastlino uporabljali za izdelavo plotov. Dobeseden prevod latinskega vrstnega imena pa pomeni "višji" in je verjetno v primerjavi z vrsto Fraxinus ornus – mali jesen/črni jesen. Vrsto ime tega jesena izvira iz latinskega izraza, s katerim so označevali jesen, ki izloča mano.

10. ZELENA DUGLAZIJA (*Pseudotsuga menziesii*)

Družina: borovke – Pinaceae

Je drevesna vrsta, ki prihaja iz Severne Amerike. Ime izvira iz lat. beside "pseudes" – lažen in Tsuga, zaradi podobnosti s tem rodом. Sedaj se imenuje po enem izmed

največjih botanikov, Davidu Douglasu, ki je semena tega drevesa prinesel v Evropo.

11. BELI GABER (*Carpinus betulus*)

Družina: brezovke – Betulaceae

Ime izvira iz keltske beside "carr" – les in "pen" – glava. To naj bi bil torej les, ki se je v preteklosti uporabljal za izdelovanje volovskih jarmov in za izdelavo raznih lesenih orodij.

12. NAVADNI MOKOVEC (*Sorbus aria*)

Družina: rožnice – Rosaceae

Ime izvira iz latinske beside "sorbum"; s to besedo so označevali plodove navadnega mokovca.

Ste vedeli? Arheologi so s sondiranjem leta 2007 dokazali, da je bil hrib Onger naseljen v mlajši kameni in starejši železni dobi ter v zgodnjem srednjem veku.

Literatura:

1. LANZARA, P., PIZZETTI, M. (1984): Drevesa. Ljubljana: Mladinska knjiga.
2. ZAUNER, G. (1991): Listavci: spoznavanje in določanje listavcev v naravi in nasadih. Ljubljana: Cankarjeva založba.
3. ZAUNER, G. (2005): Iglavci: spoznavanje in določanje iglavcev v naravi in nasadih: Ljubljana: Cankarjeva založba.
4. <http://sl.wikipedia.org/>

PODATKI O GUP ONGER

Dolžina poti: 1245 m

Število točk - oznak drevesnih vrst: 18

Max. višina poti: 377 m (pri točki 4)

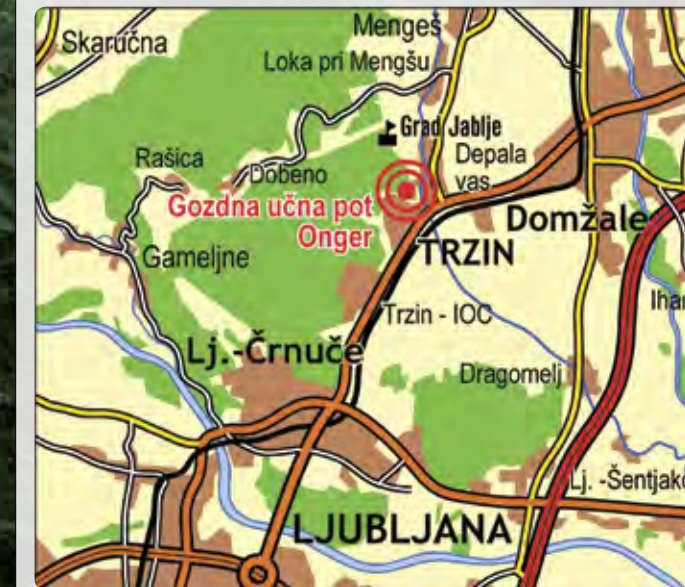
Min. višina poti: 341 m (pri točki 10)

Geografske koordinate izhodišča poti:

46° 07' 58,6", 14° 33' 31,2"

Višina izhodišča: 343 m

Skupni vzpon in spust na poti: 70 m

Gozdna učna pot

ONGER

ZAVOD za GOZDOVE
SLOVENIJE

Območna enota Ljubljana
Krajevna enota Domžale

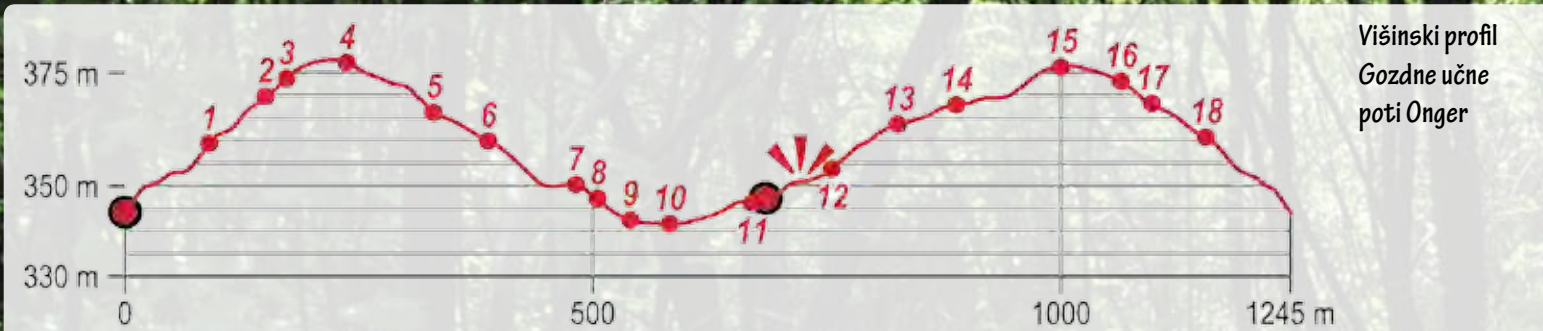
in

OBČINA TRZIN

TURISTIČNO DRUŠTVO KANJA TRZIN

OSNOVNA ŠOLA TRZIN

PLANINSKO DRUŠTVO ONGER TRZIN

Gozd je lahko velika učilnica življenja, ki dobrim opazovalcem odkrije številne skrivnosti in pravila našega bivanja. S pazljivim in premišljenim opazovanjem lahko spoznamo, da je gozd zelo živ organizem, v katerem nenehno poteka boj za preživetje – za svetlobo, prostor, za zavetja in hrano, hkrati pa ljudem in številnim živalim nudi tudi najrazličnejše dobrine in ugodnosti. Obiskovalcem, ki so pripravljeni opazovati, poslušati in tudi razmišljati, gozd lahko pove številne zanimive zgodbe o sebi, svojih prebivalcih in življenju na splošno. Prav zato smo se odločili da na hribu Onger nad Trzinom uredimo gozdno šolsko pot.

Onger, ki na svoji najvišji točki doseže nadmorsko višino 378 metrov, je vzhodni izrastek Rašiškega hribovja, naselje Trzin pa praktično deli na stari in novi del. Ongru so stari Trzinci rekli tudi Strane, južna pobočja vzpetine pa so imenovali Zareber. Hrib je kraški osamelec in dobri opazovalci na njem lahko opazijo vrsto značilnih kraških pojavov.

Izhodišče za gozdno šolsko pot je odcep v gozd pri vodohramu na najvišji trzinski ulici - Onger. Pot je dolga 1245 metrov in jo je mogoče prehoditi v pol ure. Obiskovati jo je mogoče v vseh letnih časih, saj ni nevarna, pohodnikom pa priporočamo primerno

obutev in tudi pohodne palice. Nevarnejši odsek je na mestu, kjer se pot približa robu trzinskega kamnoloma. Tam je sicer dobro razgledišče zdaj zaščiteno z varnostno ograjo, vendar vsem obiskovalcem svetujemo previdnost in da naj se ne približujejo robu prepada.

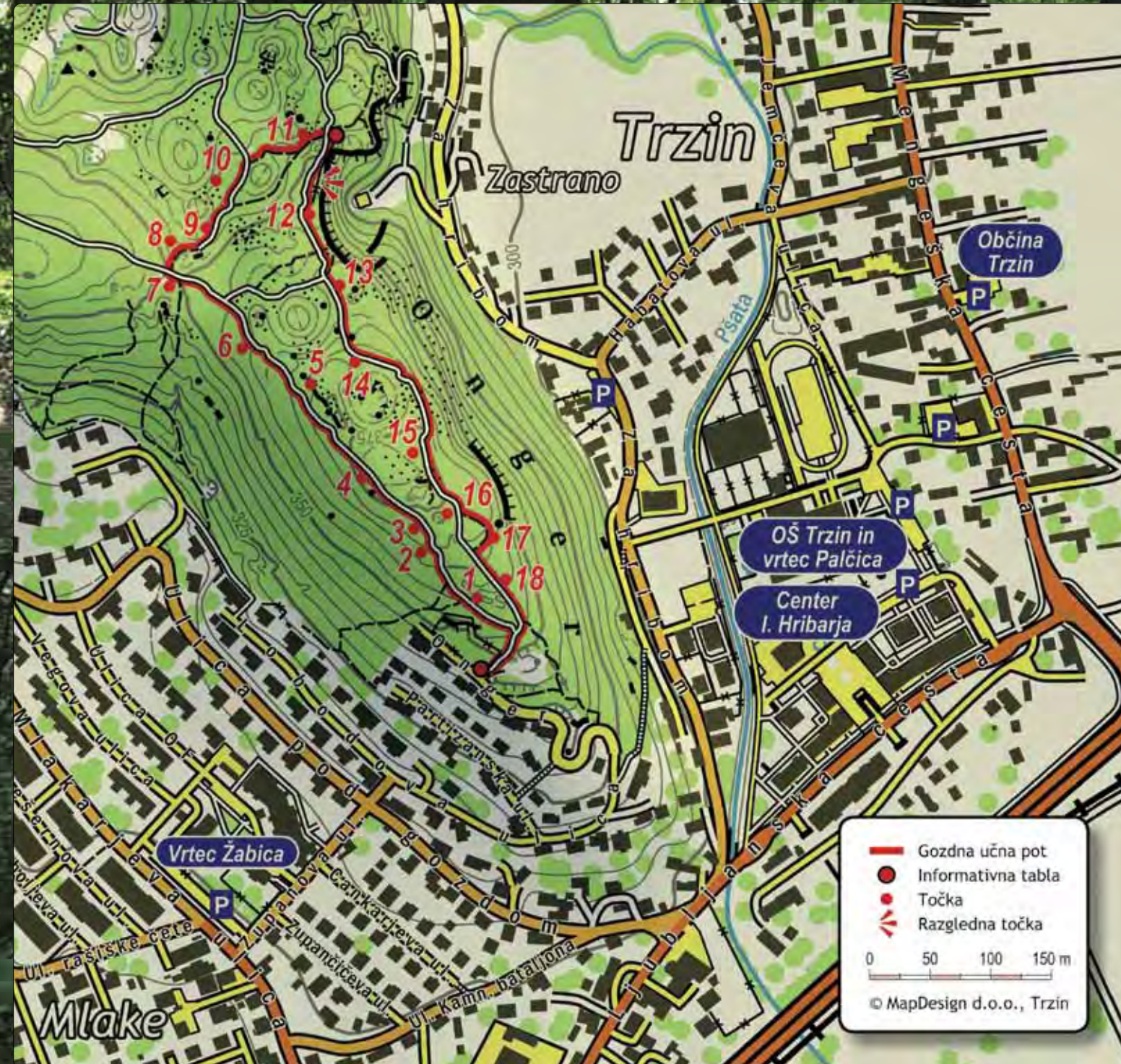

Pot po Gozdni učni poti Onger nam kaže prikupna verveca.

Na poti boste naleteli na nenavadne "markacije". Gre za oznako poti po mejah občine Trzin, predstavlja pa znamenito "trzinsko sekirico".

Izdala in založila: Občina Trzin
Besedilo: Zdenka Oblak, Miro Štebe
Trasa poti: Janez Mušič
Avtorica maskote: Jana Urbas
Fotografije: Svetovni splet
Zemljevid in skica: Krešimir Keresteš, MapDesign d.o.o.
Oblikovanje: Emil Pevec
Tisk: Tiskarna Ravnikar, Domžale
Naklada: 3000 izvodov
Trzin, 2012

13. RDEČI BOR (*Pinus sylvestris*)

Družina: borovke – Pinaceae

Je naš najpogostejši bor. Ime je dobil po skorji, ki je na zgornjem delu debla in po debelejših vejah značilno rumenkasto-rdeče barve. Izvor imena je iz starega latinskega

izraza "pinus" – bor, označuje pa drevo z obilico smolnatga izcedka.

14. GORSKI ali BELI JAVOR (*Acer pseudoplatanus*)

Družina: javorovke – Aceraceae

Med našimi vrstami javorov je ta vrsta najuglednejša. Latinsko ime "acer" pomeni med drugim tudi trd, kar se nanaša na les, iz katerega so izdelovali sulice in kopja. Vrsto

ime pseudoplatanus pa opozarja na liste, ki so zelo podobni listom platane (zašiljeni krpasti listi in luskasto lubje), tako da jih lahko kaj hitro zamenjamo.

15. PRAVI ali DOMAČI KOSTANJ (*Castanea sativa*)

Družina: bukovke – Fagaceae

Domovina pravega kostanja so Mala Azija, severna Afrika in Sredozemlje. Po mestu Kastanis v Tesaliji je dobil tudi znanstveno ime, beseda "sativa" pa pomeni "pridelan", kar

kaže na to, da so ga nekdaj samo sadili, kakor sadno drevje. Kostanj so z Bližnjega vzhoda v Evropo prinesli stari Rimljani.

16. DIVJI KOSTANJ (*Aesculus hippocastanum*)

Družina: divjekostanjevke – Hippocastanaceae

Vrstno ime je grškega izvora iz besede "ippos" – konj in "kastanon" – kostanj; na Vzhodu so namreč s plodovi, podobnimi kostanjem, krmili konje in jim jih dajali kot poživilo.

Pozor! Za človeka so plodovi neužitni.

17. HRAST GRADEN (*Quercus petraea*)

Družina: bukovke – Fagaceae

Graden je naša najpogostejša vrsta hrasta. Znanstveno ime izvira iz lat. besede "quercus" – hrast, vrstno ime pa pove, da ta vrsta hrasta dobro uspeva na osušenih in

bolj kamnitih tleh.

18. MAKLEN (*Acer campestre*)

Družina: javorovke – Aceraceae

Ime *Acer campestre* (poljski javor) kaže na življenjski prostor tega drevesa.